

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravljanje
Ljubljana, poštni predal št. 168.

Prejete za telegrame: »Naprejek, Ljubljana.

Čekovni račun št. 18.807.

NAPREJ

Stane mesečno . . . . Din 25.—
za inozemstvo . . . . Din 35.—

Oglasi:

Prostor 1x55 mm 60 par. Mali oglasi: beseda
60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne
priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VII., številka 16.
Četrtna
»Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo
Kmetstvo-delavske zveze
Stane letno 60 Din — mesečno 5 Din

Lastna produkcija.

(Nekaj iz govora s. Pastorka na član-
skem zborovanju v Šiški.)

Z ozirom na marsikatero pritožbo
ali pomisleke glede gospodarstva pri
našem Konsumnem društvu bodi tudi
meni dovoljeno, da povem svoje mne-
nje. Gotovo so še mnogi nedostatk
pri našem konsumu. Vprašanje pa je,
ali tudi članstvo izpolnjuje napram
svoji zadruzi v polni meri vse svoje
dolžnosti, kakor n. pr. glede polno
vplačanega deleža, pomožnega skla-
da in če je to že v redu, je še vpraša-
nje, ali člani kupujejo vse svoje po-
trebščine le v prodajalni svojega kon-
suma.

To je pri vseh pritožbah treba vpo-
šteti, da lahko potem preidemo k
raziskovanju onih nedostatk, ki se
pojvajo pri naši zadruzi. Hočem pa
tukaj omeniti, na kakšen način bi se
dalo od strani Konsumnega društva
za Slovenijo v prospeh zadružni-
kov intenzivno delovati, če bi seveda
zadružniki storili v polni meri svojo
dolžnost, kakor sem to zgoraj omenil.

S tem, da Konsumno društvo do-
bavlja svojim članom najraznovrst-
nejše življenske potrebščine, niso še
izčrpane naloge, ki jih pravzaprav
ima delavsko zadružništvo t. j. osam-
osvojitve delavca kot konsumenta.
S tem, da razdeljujejo v konsumskih
prodajalnah delavcem-konsumentom
razno blago, ki so ga dobavili kapita-
listični mlini, tovarne, veletrgovine,
itd. je izpolnjen le majhen del gospo-
darske osamosvojitve delavstva, ker
se tukaj izločuje le en sam del današ-
njega kapitalističnega sistema, t. j.
prekupčevanje. Nujno potrebno je to-
rej, da bi se izločili kapitalističnega
producenta s tem, da vpostavimo
lastno produkcijo, zaenkrat vsaj vseh
najnujnejših potrebščin delavskih
slojev.

Gotovo bi bilo lepo, če bi vse naše
konsumne prodajalne postale večino-
ma le oddajališča blaga, ki ga je Kon-
sumno društvo v lastnih podjetjih iz-
delalo za lastno potrebo. Zadružnika
Patik in Lajovic sta v revizijskem po-
ročilu leta 1923 to že predlagala. Za
tem torej moramo stremiti.

Pri tem pridemo sedaj na važno
vprašanje, ali tej nalogi vodstvo
Konsumnega društva že odgovarja,
če je naš konsum soudeležen kot za-
družnik ali kot delničar pri raznih
podjetjih, ki si le nadevajo masko, da
so več ali manj delavska podjetja.
Konsumno društvo za Slovenijo je so-
udeleženo pri Zadružni banki, Sploš-
nem kreditnem društvu, »Delti« De-
lavski pekarni, Ljudski tiskarni, Mi-
zarski zadruzi in ne vem kje še dru-
god. Sedaj v zadnjem času pa zopet
tudi pri »Produkciji«. Če ne bi imeli
pri vseh teh podjetjih nobenega dru-
gega pomisleka, bi pa vseeno le osta-
lo vprašanje, čemu s tem podpiramo
ostanek kapitalističnega sistema, t. j.
profit? Če bodo vsa zgoraj omenjena
podjetja oddajala svoje izdelke reci-
mo le Konsumnemu društvu, ne bodo
tega storila brez dobička in če bi bila
še tako »delavska« podjetja. Sedanji
kapitalistični sistem sloni na dobičku,
ki je njegova skoraj edina gonilna
moč. Boj proti kapitalističnemu dru-
žabnemu redu v delavskih vrstah v

gospodarskih organizacijah se mora
vršiti tudi s tem, da odpravljamo bo-
ga — profita, ker drugače bi nadalje-
vali le kapitalistično gospodarstvo
pod krinko delavskih institucij. Z
eno roko bi mi podirali kapitalizem, z
drugo bi ga pa nadaljevali.

Iz tega torej, zadružniki, spoznate,
da potrebna in za nas koristna lastna
produkcija bi bila le ona, ki bi jo
Konsumno društvo vršilo v lastnih
podjetjih za lastno potrebo. Vse ono
investiranje našega zadružnega de-
narja v podjetjih, ki se nam kot de-
lavška le hlinijo, je le krparija na delu
za popolno gospodarsko osam-
osvojitve delavskega razreda.

Prvi ugovor zoper lastno produkci-
jo Konsumnega društva je, da ni de-
narja, s katerim bi pričeli. V bilanci
za leto 1923/24 je pod aktivami nave-
dena »vrednost deležev in delnic«
864.042,42 Din. Iz pojasnila ravnate-
lja Dražila o razmerju do »Produkcije«
izvira, da je konsum pri tej so-
udeleženi z 200.000 Din, kar pred-
stavlja približno tretjino vsega dose-
daj tam vplačanega kapitala. Skupaj
torej čez milijon din! S tem gotovo ne
bi mogli v celoti vpostaviti lastno pro-
dukcijo — za začetek bi pa že to za-
dostovalo. Saj pri najbolj nujnih in
potrebni predmetih! Na ta način bi
odstranili producentov dobiček, ki ga
naši članj dosedaj morajo plačevati
kot odjemalci in je končno vse eno,
ali to plačajo izrazito sovražnemu ka-
pitalistu, ali pa kapitalističnemu so-
rodstvu.

Vrh tega pa vidimo tudi iz tega, da
daje naš konsum čez milijon dinarjev
na razpolago raznim več ali manj
»delavskim« institucijam, ko sam
dolguje na tekočem računu 6 milijo-
nov 341.194,83 Din in mora na obre-
stih plačati v enem letu 1.605.810,99
Din, kar bi odgovarjalo približno
25% obrestovanju. Če je pa vrednost
deležev in delnic 864.042,42 Din dala
kot dividendo 17.752,50 Din, se obre-
stuje ta konsumski kapital le s par
odstotkov obresti in je torej Konsum-
no društvo za precej odstotkov na
zgubi.

Iz tega je torej jasno, da je doseda-
nja taktika Konsumnega društva za
Slovenijo glede lastne produkcije
idejno in tudi materialno zgrešena.
Poleg tega pride še v poštev, da ta
različna »delavska« podjetja, ki več-
krat s pravim delavskim zadružni-
štvom nimajo ničesar skupnega, ker
v njih večinoma veje kapitalistični
duh, producirajo ravno tako kakor
kapitalistična podjetja: za dobiček in
špekulacijo in ne za potrebo. S tem
pomagajo ustvarjati kapitalistično
nadprodukcijo, ki povzroča industrij-
ske krize in kot posledico te pa brez-
poslicno in bedo med delavci.

Da je ideja lastne produkcije sla-
ba, ker je produkcija čevljev v lastni
čevljarni v Tržiču naletela na težko-
če, se ne da, mislim, dokazati. Če se
je nakopičilo preveč čevljarskih iz-
delkov v lastni čevljarni, je temu le
dvoje krivo: ali je čevljarna preveli-
kega obsega, ali pa ne izvršujejo čla-
ni napram svoji konsumski zadruzi
svoje dolžnosti t. j., da ne kupujejo
čevljev v konsumu. Zdi se mi, da bo
drugo najbrže žalostna resnica. Za-
kaj, to je še vprašanje. Tukaj bo tre-
ba še velikega dela za povzdigo za-

vednosti delavcev napram kons. za
lastno produkcijo. Tega cilja gotovo
ne bomo dosegli, če bo list »Konsu-
ment« n. pr. pisal o čisto političnih
zadevah tega ali člana direktorija, ali
če bo nam poročal, kje in kakšna uli-
ca se bo odslej imenovala »Zadruž-
na«, ali pa, če nam bo prinašal ku-
hinjske recepte za jedi, ki na nje de-
lavce pogostoma ne more misliti.
Lastni produkciji v oviro je torej v
prvi vrsti nezavednost zadružnikov
in vsega delavstva, ne pa mogoče
pomanjkanje denarja samega. S tem
pa ni rečeno, da naj to idejo zavre-
mo. Nasprotno, stremeti moramo za
tem, kar je za delavski razred edino
in brezpogojno pravilno.

Tudi ni rečeno, da se je dosedanje
vodstvo Konsumnega društva — v tej
obliki kakor je — se kaj bavilo s
pravilnim delom za lastno produkci-
jo. Konsumno društvo za Slovenijo bi
lahko ostalo enotno podjetje, samo v
svoji notranjosti bi se delilo na ko-
mercialni in produkcijski oddelek.
Torej tudi tukaj bi šlo. Marsikatera
težkoča odpade, kakor hitro se pojavi
dobra volja, ki je glavni predpogoj
uspeha.

Ne da se popolnoma oporekati, da
bi Konsumno društvo za Slovenijo ne
imelo onih višjih ambicij v prospeh
delavskega zadružništva. Ampak tak-

Fedor Mikič:

Jugoslavija tri dni brez alkohola.

Za časa volitev nisem bil v Jugo-
slaviji. Razumljivo je, da me je naj-
bolj zanimala alkoholna prepoved. To
je za mene važnejši problem nego izid
volitev samih.

Slučajno sem dobil pismo od neke
znane gospodične, ki je bila svoje dni
huda nasprotnica vsake antialkoholne
propagande in abstinence. Med dru-
gim piše:

»Tu v Celju so že tri dni strašno ža-
lostni časi. Vse je kakor izumrlo. Go-
stilne so zaprte. Nobenega ne vidiš na
ulici »židane volje«, celo »Turška
mačka« in »Veliki kaliber« imata v
loncih pristen čaj z limono — prav nič
imitacije. Kaj more vse Oblak! Tudi
policisti so pridno na delu. Povsod
imajo svoje nosove. Celo piskre voha-
jo. Posamezni gostilničarji se strašno
jeze, pa nič ne pomagajo. Paragraf je
paragraf...«

Zelo čudno se mi zdi, da še pravi
pijanec ne pogrešajo preveč pijače.
Marsikatero sem vprašala, če mu je
dolgočasno ker ne dobi pijače. Vsak
mi je odgovoril: »Če bi ne dobil, bi se
že odvadil«. In res, silno so mirni.
Igrajo na karte, pijejo limonado in
pokalico, pa vendar gre po grlu. Meni
se zdijo čisto drugi ljudje. Marsikateri
je sam rekel, da bi ne bilo neumno,
če bi alkohol odpravili — in mnogo
drugih opazk. Torej: živijo Mikič! —
najnovejši bojni klic celjskih pijancev,

* Po Celju šepetajo, da so tega nesrečne-
ža na dan alkoholne prepovedi za časa celj-
skih občinskih volitev v neki gostilni pod-
kupovali z alkoholom. Na ta konto je hotel
ves teden pijančevati zastonj v tej gostilni.
Ker se mu je gostilničar uprl, ga je Oblak ba-
je naznanil ter je bil gostilničar kaznovan.
Zato sedaj strožja kontrola! Zahtevamo od
policije, da te kršilec volilnega zakona ime-
noma objavi! Gotovo ni samo eden.

tika in pota, vodeča v idejno smer, so
slaba in počasna. Če je n. pr. položaj
delavstva tako slab, kakor sedaj, ni
mogoče od njega zahtevati, da cepi
na gospodarskem polju še tudi svojo
materialno moč. Konsum torej ima-
mo, sedaj naj pride še do svoje lastne
produkcije, vse drugo pa pustimo za-
enkrat ob strani. Torej več koncent-
racije le na najboljše in najbolj po-
trebno, če hočemo resnično kaj dose-
či, ker še nismo kos vsesplošnim na-
logam! Če bi to pri vseh panogah v
delavskem pokretu bilo obveljalo, bi
že bilo marsikaj uresničeno. Tudi
združitev proletariata bi že drugače
izgledala, kakor izgleda danes. Vse
delavske organizacije in tudi gospo-
darske naj prenehajo biti trdnjave
posameznikom in naj vršijo le svoje
naloge, radi katerih so bile ustanov-
ljene! Quicquid agis, prudenter agas,
et respice finem! Kar delaš, dobro
delaj, pa ne pozabi na končni cilj! To
imejmo zadružniki pri našem kon-
sumu v misli! S takimi nalogami odpo-
šljimo naše delegate na občni zbor.
Delegatje pa naj na občnem zboru
zahtevajo s tega stališča poročila in
pojasnila dosedanega vodstva, s tega
stališča naj vse pretresajo in presoja-
jo in v tem smislu naj usmerijo tudi
delovanje prihodnjega vodstva Kon-
sumnega društva za Slovenijo!

kadar se krepcajo za borbo proti ab-
stinentom!

Tako pismo. Mi se pa iz tega pisma
neabstinentke lahko učimo:

1. alkoholna zabrana izborna vpli-
va, zato je potrebno;
2. zabrano alkoholnih pijač razširi-
ti na ves čas volilne borbe najmanj
pa 8 do 10 dni pred volitvami;
3. da se olajša policiji delo pri kon-
troli, zahtevamo objavo imen vseh kr-
šilcev alkoholne prepovedi v volilnem
zakonu v časopisjih. S sistematične
objavo imen bo omogočena tudi kon-
trola javnosti ter bo policiji izvrše-
vanje dolžnosti od volitev do volitev
lažje.

Bratje abstinenti in sestre absti-
nentke, borite se in širite smisel za
abstinentno organizacijo! (N. pr. ab-
stinentne sekcije stranke). Brez or-
ganizacije ne bo zmage! Ne dovolimo,
da bi bila Jugoslavija samo tri dni
vsakih par let suha. Borimo se pred-
vsem za to, da bo vsaj osem dni v le-
tu suha; a to je v tednu »proslave
treznosti« (letos od 3. do 10. maja).
Delavci bi lahko uporabili svoj 1. maj
sočasno za proslavo treznosti s tem, da
bi vsaj ta dan preživeli brez alko-
hola.

Zahtevamo zabrano alkoholnih te-
kočin 8 do 10 dni pred volitvami! Ne-
delja pred volitvami je najbolj divja
nedelja v Jugoslaviji. Vse stranke po-
šljejo svoje govornike na vse strani,
največ na deželo. Vse stranke brez
izjeme imajo svoje shode v gostilnah,
pri polnih mizah alkohola. Zato je to
nedeljo in naslednje dni največ krva-
vih in mrtvih glav. Če resnično ljubi-
mo naš narod, potem ga želimo videti
ljudi žive in zdrave, ne pa krvave in
mrtve. Zato je naša akademska ab-
stinentna organizacija v Gradcu

sklenila, predlagati to zahtevo na prvem jugoslovenskem intialkoholnem kongresu prisotnim organizacijam, da sprejemejo slične resolucije.

Priporočamo abstinentom in abstinentnim organizacijam, da pomagajo policiji pri kontroli izvanja te edine

antialkoholne zakonite določbe. Za našo stvar gre!

Policiji pa priporočamo, da premišljuje naš predlog o javnosti — koristila bo sama sebi.

Jugoslavija bodi suha in vesela — a zdrava!

Miroslav Pevec:

Okoli novega pravilnika bratovskih skladnic.

V »Socialistu« in »Jutru« je izšlo obširno poročilo o anketi brat. skladnic, vendar sta obe poročili pomanjkljivi. Dr. Bohinjec je namreč v obširnem referatu razložil, da so uredili na Češkem in v Avstriji socialno zavarovanje rudarjev na ta način, da bodo krili deficit, ki bo nastal radi zmanjšane vrednosti denarja in vojnih posojil brat. skladnice, država in podjetniki.

Povedal je, da je dolžnost naše države, da stori isto. Tega, kar bi bilo najvažnejše niso niti v »Socialistu« niti v »Jutru« priobčili.

Glavne skupščine naj se ukinejo, tega mnenja je bil dr. Bohinjec. Čobal je pa povedal, da naj bodo tudi člani glavnega odbora taki, »ki nekaj razumejo«, ali so to potem člani bratovskih skladnic ali ne. Rudarji in kovinarji! Zapomnite si: Po Čobalovem mnenju ni med nad 10.000 rudarji in kovinarji 6 ozir. 8 zmožnih delavcev! Rudarji, lepim časom gremo nasproti. Mi naj plačujemo visoke prispevke, glavna skupščina naj odpade, v glavnem upravnem odboru pa naj zastopajo delavce nečlani, menda imenovani od kakšnega Čobalovega osebnega prijatelja ali pristaša, ker tako bedasti menda niso nikjer delavci, če pride do volitev, da bi volili nečlane. Zanimivo je, da si hočejo ti tiči osvojiti vse centrale. Znano nam je še, kako grdo je napadel v 2. števil. »Socialista« Čobal dr. Bohinjca in dr. Žerjava. V 17. števil. »Socialista« so izdali za delavce, ko po Čobalovem mnenju niso zmožni, prilogo 2 tiskani strani — kjer so grde napake opustili. Pišejo celo, da se je tudi dr. Bohinjec zavzel za delavsko stališče. Na anketi ni prišlo do no-

benih sklepov, radi tega je sklicana za 15. april ožja anketa, za katero so določili Čobala, Uratnika, Plankarja, Ažmana, Krušiča in Šoberja. Jaz sem se postavil na stališče, da naj bodo na tej anketi zastopane vse večje brat. skladnice po svojih delegatih iz načelstva. Delegati iz Trbovelj, Hrastnika in Mežice-Črne se niso zavedali važnosti te ankete in so se zadovoljili s tem, da je Plankar imenoval mesto sebe Judeca, kar je seveda eno in isto. V »Socialistu« z dne 10. aprila pišejo, da je Judec korporativno prešel k njim. Nam je povedal v Ljubljani, da zato, ker imajo denar.

Da je imel s. Möderndorfer popolnoma prav, ko je povedal sodrugom v Črni, da delavstvo ne sme protestirati, če podjetniki protestirajo, bo pokazala bedočnost.

Vsa demagogija, ki se je vršila pred volitvami v nar. skupščino, vsi protesti proti pravilniku, ki jih je prirejala »Unija« in pošiljala Arha na svoje stroške po revirjih, je bil navaden političen »kšeft«, ki nam samo škoduje: Na sestankih, ki jih je takrat prirejal Arh na stroške »Unije«, je namreč kazal pismo, ki ga je pisal s. Möderndorfer Sternu, češ, ali je še kateri med nami, da bo volil tega »izdajalca«? Značilno je vsekakor, da so si na letošnjem občnem zboru »Unije« spet delegata iz Črne izbrali, da je predlagal novi odbor, ko so se »združili« dne 22. marca. Dan prej, ko se je vršil občni zbor »Unije« slov. rudarjev, so mu napisali na listek imena, katera morajo predlagati. Delegati II. skupine, ki smo imeli sočasno obč. zbor, smo že zjutraj vedeli, kdo bo izvoljen!

je izjavil te dni: »Že ta mesec se bo vršila v Novem Sadu velika svečanost aerodroma, kateri bo prisostvovalo tudi več članov vlade. V Novem Sadu se bo dvignilo takrat naenkrat in prvič 150 letal, ki bodo odletela v vse smeri naše države, da pokažejo javno napredovanje naše moči tudi v zraku. In to je pravzaprav šele pričetek«, je zaključil minister svojo izjavo.

Delavci, bajtarji in mali kmetje kot davkoplačevalci, veselite se! Ni zastonj, da je v novi davčni zakon (proračunske dvanajstine) unesla vlada določbo, da se imajo obdavčiti delavske mezde z 2% direktnega državnega davka, če izgleda pri nas ideja razorožitve že pri eni sami panogi orožja na tak način! Tudi brezposelni lahko vidite, zakaj pri nas ni kruha za vas, če že vlada sama naroča drugod. Koga ste pa zadnjič volili?

r Mussolini na Italijanskem čuti pojemanje fašistovske moči. Glavni tajnik fašistovske stranke, poslanec Farinacci, je te dni na nekem zborovanju zopet grozil z nasiljem. Vse opozicijske voditelje, je dejal, je treba izgnati iz domovine. Kdor kliče na pomoč nasilje, je že zgubljen kakor tisti, ki si hoče pomagati za lažjo. Svet se giblje, ovirati razvoj je sicer mogoče, ustaviti pa ne, kakor ni mogoče, da bi drevo rastle s koreninami v zraku in z vejami v zemljo.

r V Belgiji so dobili pri zadnjih volitvah socialisti relativno večino, zato pa tudi mandat za sestavo vlade; ministrski predsednik bi naj bil znani voditelj Vandervelde. Ker pa socialisti sami ne morejo vladati, bi morali v koalicijo s katero meščansko stranko, kar je pa vselej zelo nevarno. Nujna posledica je kršenje socialističnih principov. Kako se bodo odločili, doslej še ni sklenjeno.

r Herriotova vlada je padla. Francozi so po vojni precej lahkomišelnost gospodarili. Vladali so takozvani nacionalisti, ki so razmetavali denar za oboroževanje in drugo, češ, bodo že Nemci plačali z vojno odškodnino. Vajeti svetovne politike pa so francoskemu kapitalizmu izvil Amerikanci in Angleži in tedaj so Francozi uvideli, da bodo morali stare in nove dolgove sami plačati. Pri volitvah 11. maja lanske leto je dobila vlada nezaupnico in na krmilo je prišel levičarski blok. Silno močni so izšli iz volitev tudi socialisti. Novo vlado je sestavil Herriot, socialisti so jo podpirali. Z neprestanim zviševanjem davkov zavoženega državnega gospodarstva ni bilo mogoče rešiti, zato je Herriotova vlada začela pripravljati 10% oddajo premoženja. Med kapitalisti je zašumelo in v senatu je dobil Herriot nezaupnico. Herriotova vlada je bila sicer tudi meščanska, a precej demokratična in napredna in je storila mnogo dobrega. Zadnji čas pa je delala energično na to, da izloči vpliv cerkve na javno življenje in predvsem v šoli. Novo vlado bo sestavil zopet levičarski blok, ki je pa povsem odvisen od podpore socialistov, nacionalni blok je prešibek, da bi prišel na vlado. Načeloval bo novi vladi najbrže sedanji predsednik parlamenta, Painlevé.

r Da je bil s. Bernot v prvi instanci obsojen radi žaljenja časti na Dražlovo tožbo, to poroča »Socialist«, ne omenja pa, da se je s. Bernot tudi pritožil na stol sedmorice v Zagrebu. Ali je že tako uverjen, da bo tudi tam Kristan zmagal? Kajti za Kristana gre in za tisti akt, s katerim je svojčas Prepeluh dokazal, da je dal konsum denar za stranko, ta akt je pa pri sodišču v Novem mestu »izginil«. — Že prejšnja leta je bilo v »Napreju« o tej stvari tako zapisano, da bi bil direktorij konsuma lahko tožil, še pozvan je bil, a vendar ni tožil, čeprav je Vrhunc to že pred leti Mežičanom obljubil. Čudna, zelo čudna je ta stvar, a proletarci vendar niso vsi slepi!

Pregled organizacij bo objavljen v 1. majski številki.

Ako piješ 'BUDDHA' čaj, vživaš že na zemlji raj!

Iz neimenovanega industrijskega centra.

Po volitvah je tu v našem kraju, ki ga iz nagajivosti ne maramo imenovati, vprav isti položaj, kakor je bil pred volitvami, kar je popolnoma v skladu z nepobitno resnico, katero naša stranka tolikokrat poudarja v svojem tisku: brez sodelovanja širokih delavskih organiziranih mas se ne more nič spremeniti in se ne bo nič spremenilo.

Pero bi pač ne moglo opisati vseh žalostnih slik, ki jih oko in uho kakor radio ulovi, vendar naj iz tega žalostnega časa navedemo par potez.

Ministrske obljube so ostale pač obljube, »kanonenfuter« je kot nemisleč nestvor izvršil svoje — za druge; stolčki so zasedeni in sedaj... nič, še nič! Vse pri starem!

Na tapetu so zopet akcije za zedinjenje — delavstvo čaka dneva, ko bo združeno, čaka, čaka — križem rok v senci — so pomisleki, so diskusije tudi tu pri nas — mnogi sprašujejo: »No, ali bomo kaj prišli do zedinjenja?« — dočim že dve leti — sploh nikjer niso organizirani!

Mnenje posameznikov, ki so indiferentni, pa je sledeče: — no jaz bi se že organiziral, če bi se vsi, da, če bi bili vsi taki, kakor sem jaz, bi bilo kmalu drugače — tako pa pravim, nič ne bo še, če bodo drugi vzdržali, bom še jaz, bom pa počakal, da se zbrihtajo. Kakor vranji kra-kra je ta pesem med indiferentnim delavstvom.

In ker je indiferentnost sedaj ogromna, je seveda organizacija šibka po številu, a močna v tem, da so oni, ki jo tvorijo, v nji iz globokega socialističnega prepričanja.

Klerikalna vzgoja je za enkrat še premagala tudi v industrijskih centrih socialistično načelo, ki zahteva sodelovanje delavskih mas v gospodarskih, kulturnih in političnih vprašanjih v državi. Tudi delavstvo podlega demagogiji. Ne delaj si preveč skrbi — ker bog vse najbolje uredi, zato pa zopet podlega misticizmu tudi oni del, ki je bil deloma duševno tega že očičen.

Dolgo časa je šlo posameznim zaupnikom silno na živce, ko so s strahom gledali v bodočnost, kam plovemo, no sedaj se je gotovo že sleherni pomiril in gledal na stvar povsem mirno. Tako ni nič novega, da se množe primeri, da imajo nekdanji socialistični prvoborci pri nas otroke pri Sokolih, Orjuni in pri Orlih. Tudi ni nič novega, da klerikalni sfanatizirani delavci na neverjetno neumen način denuncirajo vztrajno socialistične zaupnike na direkciji, kakor navajamo tu en sam primer, prepis originala smo našli v klerikalnih smeteh, in se glasi:

Visoko spoštovani gospod ravnatelj!

Oprostite, ker Vam sporočamo ene par vrstic, radovedni smo, da je za ene delavce tako strogo, ako si želi saj dve ali tri ure zamenjati službo z oblezvanjem, to je pa od Vaših naprej postavljenih nedopustno in priznamo sami, da je to prav. Oprostite, ker smo delavci tudi radovedni, zakaj pa (sledí ime zaupnika, ki so ga denuncirali) ima, kadar je njegova služba, opravilo od N. do N., enkrat na shodih v drugih vaseh, sploh pa leta vedno okrog, enkrat čez druga društva, enkrat čez tovarno kritizira, ko pa pride konec meseca, pa ima vseeno več sihtov kakor pa mi. Ravno pretečene dni je bil v N., ne vemo pa kdo mu drži tako visoko dežnik, da on lahko vse to spolnuje.

S spoštovanjem in pozdravom!
Več delavcev.

Dotični gospod ravnatelj, ki je to čital, si gotovo bolj želi zvedeti ime te nizke podle duše kakor mi, ki vemo, da so vsi v klerikalnem taboru nahajajoči se klerikalni backi vzgojeni v tem duhu in edino zmožni takih podlih denuncijacij.

Nemški pregovor pravi: »Der grösste Schuft im ganzen Land ist und bleibt der Denunziant!«

Po našem globokem prepričanju so v naši deželi to naši klerikalci, k nemškemu pregovoru pa pripada še »fej!«

VSE ZAHTEVA DOBRO ZLATOROG MILO!

Razno.

r Politični položaj. Kakor hitro se sestane novi parlament po volitvah, poda vsaka parlamentarna vlada demisijo. V Jugoslaviji je tudi to drugače, do nekih osebnih izprememb v Pašičevi vladi pa bo vendarle prišlo. Pred dnevi je bilo mnogo pisanja in govorjenja o tem, da pojdejo v vlado tudi radičevci, a radikalni so si premislili, zato bodo morali radičevci »pokazati svojo udanost monarhiji in ustavi najprej v opoziciji.« Kdor to premišljuje, mora priti do zaključka, da so radičevci res tako slabi, da se morajo pokoriti vladi na milost in nemilost, samo da rešijo iz zavora Radiča in druge poslance, ali pa igrajo s Pašičem komedijo pod eno odejo. Pošteno ni ne prvo ne drugo! — Samostojni demokratje bodo ostali še nadalje v vladi, a tudi njih usoda je popolnoma odvisna od radikalov, sijajna torej ni na noben način. — Da bo pri takih razmerah delo v parlamentu le formalno, odločilni pa sklepi radikalnega poslanskega kluba, je jasno, to se pravi: vladalo bo v državi par mož, zastopnikov srbskega velekapitala, čisto po svojih volji. Kako dolgo, to je seveda vprašanje ljudske zavednosti.

Za proletariat so torej prišli hudi časi, pa tudi odločilni, kajti naloga proletariata je ravno, da s svojo močjo stre kapitalistično gnilobo. Polagoma že prodira misel tudi med nezavednimi, da brez organizacije vendarle ne pojde. A ni vseeno, v kakšnih organizacijah se bomo rešili; če bi šlo samo za število, a ne tudi za duh in temelje, bi bilo najbolje, da prejelimo vsi h klerikalcem, ki jih je največ. To je: organizacije morajo biti take, da jim proletariat lahko zaupa, zaupa jim pa le tedaj lahko, kadar jih sam upravlja in vodi.

r Delaveem v pomislek. »Jutro« je dne 5. t. m. poročalo: Velika letalska parada v Novem Sadu. Naš veliki aerodrom, ki se nahaja v Novem Sadu, dobiva vedno več novih letal za našo vojsko. Naročeni so bili večinoma v francoskih tvornicah Breguet in Devotin in so najmodernejšega tipa. Zadnje dni je bil izkrcan iz ladij na našo obalo nov ogromen transport letal. Ta pošiljka je tako velika, da bomo v aeronavtičnem pogledu v kratkem predstavljali silo, s katero bo treba računati.

Vojni minister Dušan Trifunović, čigar glavna zasluga je, da se letalstvo v Jugoslaviji vedno bolj razvija,

No, naši klerikalci naj bodo uverjeni, da bomo taka in enaka dejanja njihovih pristašev s tisočermi obrestmi povrnili, toda ne denunciatško, ampak javno, javno bomo razgalili zlobnost in hudobije njihovih vodij in zaupnikov.

Iz tega pa razredno zavedni delavci lahko spoznate, kako si znajo tolmačiti klerikalci osemurnik. Ker je njihovo duševno obzorje tako plitko, ne morejo pojmovati, da je osemurni delavnik za to, da delavec po osmih urah dela v podjetju, osem ur posveti izobrazbi in družbi ter organizaciji in osem ur mu ostane za počitek.

Ker pa vidijo naše zaupnike, da si celo za svoj počitek določeni čas odtrgujejo in da se, ne oziraje na to, da izgubljajo zdravje, žrtvujejo vse za borbo za osvobodjenje proletariata — ne morejo doumeti, da bi se nahajali še ljudje na svetu, ki hočejo Kristusov nauk spremeniti v resnico in iz strahu pred lučjo, vzgojeni od svojih vodij, tako nesramno nizkotno blati-jo trezne poštene zaupnike naše organizacije, nad katerim bi bili že davno dosegli svoj namen, če bi jih v službi videli pijane in če bi jih mogli denuncirati, da zanemarjajo svojo službo.

Dočim grede te nizke duše in denuncirajo zaupnike, ki svoj prosti čas porabijo za organizacijo, ne denuncirajo lastnih pijancev, katerim bomo pa radi tega dogodka mi stopili malo na prste, toda javno, ne oziraje se na to, ali so to mojstri ali delavci.

Bomo videli, kdo bo preje odnehal! Nadalje imamo opravka še z neko slično grupo, to so orjunaši, oziroma naprednjaki, katerim povemo za danes samo sledeče: Dočim se napenjate v svojih trobilih, da našemu domačemu življu delajo krivico nekateri tukajšnji tujezemski gospodje, pa vaši visoki zaščitniki po svoji avtoriteti spravljajo v zavetje v naših obratih tujezemske mladostne delavce, katerih starši so sicer dobro situirani pri podjetju in so seveda vaši pristaši — resnično gladna deca pa tava po cesti in ne najde kruha.

Za danes ne bomo navajali kraja in imen, v bodoče pa pridemo tudi s tem na dan, da bo svet spoznal vašo narodnost...

Delavci, ki imate še količkaj treznosti in samostojnega mišljenja, otrepite se predsodkov, glejte, kam nas hoče spraviti meščanska družba! Da se koljemo in denunciramo med seboj, to je njih vzgoja, zato proč od nje! Vi in vaši otroci spadate v skupni tabor, to je v socialistične organizacije, v katere se povrnite!

N. N.

ukazoval, vsi drugi naj bi pa molčali. Vsakega pravega socialista dolžnost je, da pozdravlja in podpira mladino, ki se sama izobrazuje in širi zavednost v delavskih vrstah.

Socialističnega meda izobrazbe sem se že precej nasrkal, zato se bom še oglašal, kajti dolžnost vsakega zavednega socialista je — tako mislim — da svojemu listu pridno dopisuje.

Zaradi pravilnika samo to: Sem še vedno zanj, ker ga je sklenilo zavedno, organizirano delavstvo. Spremeniti ga morejo le zavedni socialistični delegati — poslani na kongres od organizacij, ne posameznikov!

Sodrug, zavedajte se, da ni noben človek na svetu tako »visok«, da se socialist ne bi mogel pritožiti radi njega. Uspeh naših pritožb pa je odvisen

od nas samih. Naše organizacije nas vežejo z vsem proletariatom, da se skupaj z njim borimo proti krivici in za pravico. In le v močnih in zavednih organizacijah bomo dosegli, da bomo dobili moč in poslance v roke, le organizacije pa bodo tudi preprečile izdajstva, kakršna smo že doživeli in kakršna imajo zdaj priliko občutiti Radičevi volilci.

Organizaciji v Sv. Lovrencu na Pohorju sem poslal nemško knjigo, slovenske ne dobim. Če katera organizacija kaj potrebuje iz Dunaja, naj se obrne name, ustregel bom, kolikor bom mogel.

Franc Oset,

Wagenmann, Seybel & Co A. G. Laboratorium II., Liesing bei Wien.

bilo videti iz tega, ker se je g. Koren izgovarjal s tem, da naj Leskošek začne zidati hiše in potem bo on (Koren) tudi priporočal SGPZ, za sedaj pa še ni za to. Resolucija je bila na to sprejeta. Tako je minil zopet shod stanov. najemnikov, kateri je pokazal jasno sliko, da med celjskimi najemniki ni mnogo volje za odpravo stanovanjske krize, a najmanj pri g. predsedniku samem, kateri je z vso ironijo predlog s. Leskoška odklonil. Leskošek je neumen, so dejali nekateri ljudje, ker ne ve, da g. Koren nalaga denar stanov. najemnikov v »Mestno hranilnico«, v kateri je g. Koren upravni svetnik. Mestna hranilnica pa daje posojila raznim obrtnikom, da ne propade steber zasebne lastnine. Razlika je pa med tema dvema le velika. Leskošek govori in dela proti zasebnemu kapitalizmu, Koren govori za socializacijo, dela pa dejansko za zasebni kapitalizem, povrhu je še za zedinjenje pri volitvah, če je on kandidat, drugače grozi, da ne bo nič delal za stranko. Čisto po vzoru neodvisnega zasebnega gospodarja!

Pripravite dostojno proslavo 1. maja!

Lastnik: »Sloga«, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu izvr. odbora SSJ in KDZ.)

Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.

18. IV. 1925 — 2500.

Mi podpisani naznanjamo tužno vest vsem pravovernim Wranglovcem in ostalim pravovernim kapitalističnim hlapcem, da je preminul naš zaslužni član velečastiti gospod

Komisarjevič.

Bil je v Rusiji na carskem dvoru, imel je posestva, proti katerim je Sibirija pljunek, bil je bogatejši od kralja Davida, imel je žensk kakor Mohamed, imel je zvez več kakor Rasputin, o vplivu na vse inštanse v Jugoslaviji in izven nje pa niti govoriti ne moremo, ker bi morali potem ponatisniti »Tisoč in eno noč«. Skalka, šel je od nas, kakor — drug za drugim.

Njegov duh se je združil s sv. trojico z dvojico v trojico in bo vodil predsedstvo.

Slava, komur slava! Trikrat seveda. Bila je glava (vredna Potemkinove)!

Dano v letu Gospodovem, v katerem pričakujemo uprizoritev Gogoljevega »Revizorja« na svinčenih tleh.

Premogokopna družba na Kranjskem in organizacija policijskih psov.

Dopisi.

Mežica. G. župan Peter Logar naj odloži svoje mesto kot župan in občinski odbornik, ker imamo od njega podpisan revers, a upamo še vedno, da ga nam ne bo treba objaviti javno. Če se pravočasno odstopi, mu ostane še majhno upanje, da bo pri prihodnjih volitvah zopet izvoljen, ker bi ga volili: g. rudnik, g. Ryndin in vsa gospoda, katerim je na Veliko noč ranjen od rujnega vinca oddajal županske posle. Občinska odbornika-socialista, ki sta ga svoje dni postavila na županski stolec, ker sta verjela njegovim izjavam, da »Novak ni zanesljiv, da je pod vplivom rudnika« itd., pa z mirno vestjo vtakneta izbruh Logarjeve onemogle jeze (»Spitzbub« etc.) v žep in pravita samo: Kar erka, to se dere! — Tista dva.

Celje. Shod stanovanjskih najemnikov, ki je bil sklican dne 29. marca 1925 na Dečkov trg, se je radi male udeležbe vršil v Narodnem domu. Govoril je g. Koren, pek. mojster v Celju in predložil shodu, kakor običajno, resolucijo za zaščito najemnikov. V svojem govoru je hotel biti humorističen, ko je zabredel na politično polje (saj imajo taki shodi vsikdar političen namen) kot predsednik nepolitične in nestranske organizacije stanov. najemnikov. — Dejal je, da so radičevci boljši od Tirolovcev, ker so potrebovali samo 6 let do pameti, Tirolici potrebujejo pa 40 let. Hudomušniki so si pa mislili takole: Radičevci so vsaj po 6 letih povedali, da so za privatno lastnino in za monarhijo, radovedni smo, kdaj nam bo g. Koren v kakem »velikem« političnem govoru povedal, če je on tudi za privatno lastnino in »demokracijo« republiko, ali je samo za demokratsko (vlado) in za ohranitev privatne lastnine. Ker smo socialisti za spremembo sedanjega kapitalističnega družabnega reda in za odpravo zasebne lastnine, s katero izrablja n. pr. vajence, da postanejo, ko zgube delo, brez plač ein brezposelni proletari. Tako izjavo pričakujemo čimprej od g. Korena, ker se nam zdi, da ni zadostno, če so nehali radičevci delati demagogijo, da bodo delavci in kmetje znali obrniti

hrbet jim pri prihodnjih volitvah. Treba je, da tudi drugi demagogi izspregovorijo. Sicer pa na besede ne damo veliko, dokler ne vidimo dejanj kakor pri radičevcih. Dobro je povedal na shodu s. Leskošek, da z resolucijami se stanovanjska beda in pravice stanovanjskih najemnikov ne dajo reševati. Rekel je, da je treba naložiti vsakemu posamezniku skrb za podpiranje skupne gradbene akcije. Grajal je celjsko publiko, katera ima dovolj denarja za razne cirkuse, za katere riskira v 3 dneh 250.00 Din, ne riskira pa niti 100 Din za pospešitev gradnje stanovanj. Priporočal je vstop v »Splošno gradbeno produktivno zadrugo« v Celju, katera ima svoje poslovne prostore na dvorišču hotela pri Kroni v Celju. Predlog s. Leskoška ni bil g. Korunu po volji, kar je

Zahtevajte po vseh gostinah in kavarinah edini delavski list »Naprej«!

Čitajte Naprej!

Zopet razpošilja svetovno znana I. gorenjska razpošilja'nica IVAN SAVNIK Kranj, Slovenija različno blago za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Pišite takoj po vzorce in cenik, kateri se Vam pošlje brez poštnine.

Ne zamudite prilike!

Trgovina MARIJA ROGELJ

se nahaja sedaj

na Sv. Petra cesti št. 28 (poleg Kolodvorske ulice)

Tu dobite: krasno spomladansko zalogo šofov, čajgov, klota, cefirja, oksforda, delena, kambrika, šifona, bele in rujave kolenine, platna za rjuhe, dalje moško in žensko perilo, svilene jumperte, krasne rule in šerpe, kravate, nogavice, pavolo in vsakovrsne drobnarije.

Pri meni dobite vse najboljše in najceneje!

MARIJA ROGELJ.

O BLEKE
OB NA
OB NA
ROKE
O. B. MESTNI TRG 5
BERNATOVIO.

Pismo v domovino.

(Iz Nemške Avstrije.)

Dobil sem pisma z vprašanji, zakaj da se ne oglašam več v »Naprej« in če sem proti pravilniku. Malo imam časa — zaposlen v raznih kurzijah in šolah. Kadar se bom zopet bolj krepko oglašal, da ne bo zopet kak »višji sodrug« užaljen in rekel: Učiti nas hočeš? To se mi je zdelo, kakor da bi samo »višji« sodrugi znali pisati in čitati — mi navadni člani pa ne. Javno sem in bom povedal svoje mnenje, nikakor pa nisem nikoli hotel v gnezdo generalnega štaba.

Tisti sodrug, ki mi je to rekel, se zelo moti, češ, da sem premlad, da bi druge socializma učil. Sploh nisem mislil voditeljev poučevati, temveč sem kritiziral samo napačno taktiko, ki škoduje zdravemu razvoju stranke. Obenem je pa to bila tudi javna diskusija za vse člane, da bodo znali varovati sklepe, ki so jih njih delegati sklenili na kongresu. Kdor ovira naše stremljenje in mu ni prav, da se učimo in zanimamo ter pripravljamo za učitelje nezavednih, tisti ni socialist in republikanec, temveč kapitalistični sebičnej, ki bi rad vse sam

A Vi gospod?

mar nečete končno skrbeti, da ne postanete plešasti? In kot nežen soprog in oče nekaj storiti za pravilno nego las Vaše soproge in otrok? Poizkusite torej **LEKARNARJA FELLERJA ELSA - POMADO ZA LASE**, prizkušeno sredstvo za nego las, katero odstrani prhlaj in zabrani prerano izpadanje in osivelost las, stori lase voljne in lesketajoče tako, da se morejo česati lepe frizure.

ZA POIZKUS 2 lončka z zavojnino in poštino 36 dinarjev, toda le tedaj, ako se denar pošlje vnaprej. Po povzetju stane 10 dinarjev več, torej 46 dinarjev. Naročila nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
v Stubiici Donji, Elsa trg 252, Hrvatska.

ELSA-SPIRIT ZA LASE krepi lasišče. ELSA-KATRANOVO MILO je izvrstno za pranje las. ELSA-MILO ZA BRITJE nudi pri britju največjo ugodnost. ELSA-VODA ZA ZOBE stori zobe bele kot biser.

Tvornica dežnikov in solnčnikov L. MIKUŠ, LJUBLJANA Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Oglejte si tudi Vi novo došlo blago za ženske in moške obleke, fine šifone, cefirje, razno perilo i. t. d. **po znižanih cenah** v manufakturni in modni trgovini **MILOŠ PŠENICNIK, Celje, Kralja Petra cesta št. 5.** V zalogi samo pristno češko in angleško blago. — Postrežba solidna.

Konfekcijska tovarna Fran Derenda & Cie. Ljubljana, Erjavčeva cesta šte. 2.

otvorila je prodajo na drobno svojih konfekcijskih izdelkov, ter nudi po čez vse ugodnih cenah vsem delavskim in nižjim slojem vsakovrstna oblačila in sicer

obleke že od . . . . . Din 400.— naprej
delavske hlače od . . . . . Din 45.— naprej
jahalne hlače od . . . . . Din 80.— naprej
otročje obleke za šolarje že od . . . . . Din 80.— naprej

Ako hočete kupiti po ceni dobro blago, ne zamudite prilike in prepričajte se, ker edino tukaj si lahko prihranite mnogo denarja. Proti garanciji dobe železničarji in drugi državni uslužbenci obleke tudi na obroke.

Prava ura za Vas!

je Suttnerjeva ura, kajti Vi potrebujete točno idočo uro z jakim in preciznim ustrojem, lepo izdelano in pri vsem tem poceni. Z uro od Suttnerja boste vsekakor zadovoljni. Tvrda Suttner kot jugoslovanska podružnica lastne tovarne ur v Švici, jamči Vam za dobroto ustroja! Vse nadkriljuje znamka „IKO“! Zahtevajte bogato ilustrovani cenik. Pošljite za istega samo 2 dinarja za poštnino na naslov:

TOVARNA UR H. SUTTNER
v Ljubljani št. 990 — Slovenija.

NAŠI IZDELKI:

Dvojnoslada ržena **ŽIKA**
v rdečih zavitkih.
Dvojnoslada ječmenova **ŽIKA**
v modrih zavitkih.
Slajena ječmenova **ŽIKA**
v zelenih zavitkih

Zahtevajte le Žiko!

MNOGO DENARJA

prihranite, ako pred nakupom blaga za obleke, perila, srajc, ovratnic, naglavnih rut, šerp, obrisalk, nogavic, odev, najrazličnejšega drugega blaga ter usnja, obiščete trgovino, kjer so najnižje cene in sicer pri tvrdki

„DANICA“
Majzelj & Rajšelj
Ljubljana, Turjaški trg št. 1

Klobuke, čepice, slamnike, perilo in modno blago za moške kupite najceneje pri tvrdki **IVAN KUNOVAR** Ljubljana, Stari trg 10.

Najboljša „Puch“ kolesa

po zelo ugodnih cenah dobite le pri **IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ul. 7.**

Najboljši šivalni stroj

je edino le **Grietzner in Adler** za rodbinsko in obrtno rabo v vseh opreмах Pouk v vezenju brezplačno. Večletna garancija. Delavnica na razpolago

Josip Petelinc, Ljubljana (blizu Prešernovega spomenika)

Društvom in zasebnikom prevaja in prepisuje spise „Posredovalec“ Sv. Petra cesta 23.

Pošljite naročnino!

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica šte. 6
registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine

za šole, županstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

STEREOTIPIJA **LITOGRAFIJA**

Ostanke

v dolžini
2 do 8 m

20 m močnega cefirja Din 240.—, 20 m trpežnega oksforta Din 290.—, 20 m močne modrovine (druk) Din 290.—, 20 m krasnega kambrika za otročje in ženske obleke Din 240.—, 10 m hlačevine dvojno široke (cajga) za moške obleke Din 350.—, 20 m belega platna Din 250.—, 20 m sirovega platna Din 180.— razpošilja

veletrgovina **R. Stermecki, Celje št. 23**

Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošle vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Naročila čez Din 500.— poštnine prosto. Trgovci en gros cene.

POZOR! Samo 300 Din franko na dom! POZOR!

Ta garnitura kuhinjske posode je iz najboljšega aluminija, snežno-bela in desetletja trpežna. Dobavlja se proti predplačilu ali po povzetju.

Kovinska industrija INŽ. J. & H. BEHL, Maribor, S.H.S.
(Metallindustrie) Aleksandrova cesta šte. 6.

Posode držijo in sicer gornja vrsta od leve na desno po cm 2 1/4, 1 1/2 in 1 1/4 litra in spodnja vrsta po ca 1, 1 3/4, 1 1/2, 1 1/4 litra, premer ponve 20 cm. — Cenik brezplačno. — Insetat priložite. — Ako bi ne ugajalo, se vzame radevolje nazaj. — Naročite takoj, ker ne vemo, če bodo razmere dopustile, vzdržati trajno to ugodno ponudbo.

Ustanovljeno leta 1852.
TEOD. KORN, LJUBLJANA
Poljanska cesta šte. 8
(preje Henrik Korn)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov.

Naprava strelvodov. Kopalniške in klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škatelj) za konzerve.

Dalmatinska klet

v Mariboru
Vojašniška ulica
toči pristna
dalmatinska vina.

Večkrat tedensko morske ribe po najnižjih cenah.

Priporočamo se vsemu delavstvu za mnogobrojen obisk.

18 let priznane

kapsule „LARUCIN“

zdravilo najsigurnejše gnojno kapavico (triper) in bolezn mokril. Škallja 20 Din v vseh lekarnah. Direkino: APOTEKA BLUM, SUBOTICA.

Naročajte „NAPREJ“!

= LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA =

Ustanovljena 1900.

Ljubljana, Dunajska c. (v lastni hiši)

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Spilj, Trst. AGENCIJA: Logatec.

Delniška glavnica Din 50,000.000.—
Skupne rezerve nad Din 10,000.000.—

Poštni ček. račun Ljubljana 10.509
Brzojavni naslov: Banka Ljubljana
Tel. šte. 261, 413, 502 503, 504.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoča dela.